

prijedlog

Na temelju članka 132. stavka 2. Zakona o zaštiti potrošača (»Narodne novine«, broj 79/07, 125/07, 79/09, 89/09) Vlada Republike Hrvatske je na sjednici _____ godine, donijela

UREDBU

O ODREĐIVANJU OSOBA OVLAŠTENIH ZA POKRETANJE POSTUPKA RADI ZAŠTITE KOLEKTIVNIH INTERESA POTROŠAČA

Članak 1.

Ovom Uredbom određuju se osobe ovlaštene za pokretanje postupka pred nadležnim Trgovačkim sudom radi zaštite kolektivnih interesa potrošača.

Članak 2.

Osobe iz članka 1. ove Uredbe jesu:

1. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
2. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi
3. Državni inspektorat
4. Agencija za elektroničke medije
5. Pravobranitelj za djecu
6. «Potrošač» Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača
7. Savez udruga za zaštitu potrošača Hrvatske.

Članak 3.

Osoba iz članka 2. točke 3. ove Uredbe ovlašćuje se i za pokretanje postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača pred nadležnim tijelom neke od država članice Europske unije.

Članak 4.

Osoba iz članka 2. točke 4. ove Uredbe ovlašćuje se za pokretanje postupka iz članka 1. ove Uredbe sukladno odredbama Zakona o elektroničkim medijima.

Članak 5.

Osoba iz članka 2. točke 5. ove Uredbe ovlašćuje se isključivo za pokretanje postupka protiv osoba čije je postupanje u suprotnosti s odredbama Zakona o zaštiti potrošača kojima se uređuje nepoštena poslovna praksa.

Članak 6.

Stupanjem na snagu ove Uredbe prestaju važiti Uredba o određivanju pravnih osoba ovlaštenih za pokretanje postupka radi zaštite zajedničkih interesa potrošača (»Narodne novine«, broj 41/08) i Uredba o određivanju pravnih osoba ovlaštenih za podnošenje tužbe u vezi sa zabranom korištenja nepoštenih ugovornih odredaba u potrošačkim ugovorima (»Narodne novine«, broj 41/08).

Članak 7.

Ova Uredba stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članka 3. koji stupa na snagu na dan prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju.

Klasa:

Urbroj:

Zagreb, _____ 2009. godine

Predsjednica

Jadranka Kosor, dipl.iur., v.r.

OBRAZLOŽENJE

Institut kolektivne zaštite potrošača jedan je od kompleksnijih mehanizama kojima se štite potrošačka prava, te se kao takav koristi i u državama članicama Europske unije.

Tim se sustavom omogućava osobama koje imaju opravdani interes kolektivne zaštite potrošača da, u svoje ime, a u interesu svih ili neke veće skupine potrošača, podižu tužbe protiv onih trgovaca ili njihovih udruženja čije je postupanje u suprotnosti s propisima o zaštiti potrošača iz članka 131. stavka 1. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ 79/07,125/07,79/09,89/09).

U tom sustavu, tužbu protiv onoga tko krši prava potrošača podizale bi osobe koje imaju opravdani interes zaštite prava potrošača od nedozvoljenog ponašanja trgovca, s time da bi presuda donesena u takvom postupku djelovala, *erga omnes*, odnosno u korist svih potrošača.

Time se postiže svrha kolektivne zaštite potrošača.

Obzirom da je odredbama članka 132. stavka 2. Zakona o zaštiti potrošača propisano da će Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za poslove zaštite potrošača Uredbom odrediti osobe ovlaštene za pokretanje postupka radi zaštite kolektivnih interesa potrošača, ovom je Uredbom iste potrebno pobliže odrediti.

Članak 1.

Ovim člankom propisan je predmet uređenja ove Uredbe.

Članak 2.

Ovim člankom određene su osobe koje su ovlaštene pokretati pred nadležnim sudom postupke u svrhu kolektivne zaštite potrošača i to: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Državni inspektorat, Agencija za elektroničke medije, Pravobranitelj za djecu, «Potrošač» Hrvatski savez udruga za zaštitu potrošača te Savez udruga za zaštitu potrošača Hrvatske.

Obzirom da je Državni inspektorat nadležan za nadzor nad provedbom većine propisa kojima se štite prava potrošača iz članka 131. stavka 1. Zakona o zaštiti potrošača, s iznimkom Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi koje je nadležno za nadzor nad provedbom Zakona o lijekovima i Pravilnika o oglašavanju i obavješćivanju o lijekovima, homeopatskim i medicinskim proizvodima, te Agencije za elektroničke medije koja je nadležna za nadzor nad provedbom

Zakona o elektroničkim medijima, dok Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva kreira i provodi politiku zaštite potrošača, predlagatelj je mišljenja da su upravo naprijed navedeni subjekti kompetentni za pokretanje postupka zaštite kolektivnih interesa potrošača.

Isto tako, Pravobranitelj za djecu prepoznat je kao subjekt koji prati povrede prava djece i proučava opće pojave i načine povreda prava i interesa djece, i koji bi kao takav bio kompetentan upravo za pokretanje postupka kolektivne zaštite potrošača - djece, a u slučajevima kršenja njihovih prava kao potrošača.

U pojedinim slučajevima trgovci se koriste postupcima koji su usmjereni isključivo na djecu pri čemu se nastoji utjecati na njihovu dob, pomanjkanje iskustva i lakovjernost, a sve u svrhu povećanja vlastitog profita, pri tome ne vodeći računa o posljedicama koje mogu proizaći iz takvih postupaka u odnosu na djecu.

Slijedom navedenog, predlagatelj smatra da bi određivanje Pravobranitelja za djecu kao osobe koja ima opravdani interes zaštite prava djece - potrošača od neprimjerenog ponašanja trgovca, moglo iznimno pozitivno i djelotvorno utjecati na zaštitu prava djece.

Što se tiče civilnog sektora, u Republici Hrvatskoj djeluje 26 udruga za zaštitu potrošača koje su udružene u dvije krovne organizacije, odnosno dva saveza. Imenujući oba Saveza kao osobe ovlaštene za pokretanje postupka kolektivne zaštite potrošača, daje se mogućnost svim udrugama da kroz svojih krovnih organizacija djeluju u kolektivnoj zaštiti potrošača.

Članak 3.

Ovim člankom propisuje se Državnom inspektoratu ovlaštenje i za pokretanje postupka za zaštitu kolektivnih interesa potrošača pred nadležnim tijelom neke od država članice Europske unije.

Članak 4.

Ovim člankom propisuje se Agenciji za elektroničke medije ovlaštenje za pokretanje postupka protiv osoba čije je postupanje u suprotnosti s odredbama Zakona o zaštiti potrošača, a sukladno odredbama Zakona o elektroničkim medijima.

Članak 5.

Ovim člankom propisuje se Pravobranitelju za djecu ovlaštenje za pokretanje postupka radi zaštite kolektivnih interesa potrošača – djece protiv osoba čije je postupanje u suprotnosti s odredbama Zakona o zaštiti potrošača kojima se uređuje nepoštena poslovna praksa.

Članci 6. i 7.

Ovim člancima propisane su završne odredbe.